

Waarom de Brusselse motor gesmeerd moet worden

Niet alleen heeft Brussel recht op een herfinanciering, het hele land zal er baat bij hebben. Maar een herfinanciering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest alleen zal niet volstaan. Er is nood aan investeringen van de Vlaamse en de Franstalige gemeenschap in Brussel en een doorgedreven samenwerking tussen de hoofdstad en haar Rand.

Jean-Luc Vanraes

- **Is** minister van Financiën en Begroting in de Brusselse regering (Open VLD).
- **Stelt vast** dat Brussel het recht heeft een correcte financiering te vragen waarbij ook de Franstalige en de Vlaamse Gemeenschap hun verantwoordelijkheid opnemen.
- **Stelt dat** als Brussel 1 procent van het globale bbp toegewezen krijgt (in plaats van 0,6 procent nu), het in staat blijft 20 procent van de rijkdommen voor het hele land te genereren.

Vanzelfsprekende ideeën over competitiviteit niet zo vanzelfsprekend

België zou, als we de theorie van professor Paul De Grauwe volgen, de voorbije 50 jaar geen verlies aan competitiviteit gekend hebben, zoals algemeen wordt aangenomen. Maar is zijn analyse correct?

In een recente studie (*) stelt professor Paul De Grauwe vast dat de loonkosten per eenheid product in België de voorbije 50 jaar ten opzichte van de landen van de EU-15 niet systematisch zijn gestegen. Dat zou meteen het idee ondermijnen dat België een trendmatig verlies aan competitiviteit heeft gekend, een idee dat volgens de professor door velen als vanzelfsprekend wordt beschouwd. Maar hoe relevant is deze vaststelling? De belangrijkste determinant van de loontwikkling is op lange termijn de groei van de arbeidsproductiviteit. Als lonen sneller stijgen dan de toegevoegde waarde die werknemers voortbrengen, krimpen de winstmarges van bedrijven.

Edwin De Boeck

- **Is** hoofdeconoom van KBC Groep.
- **Stelt dat** het weinig verrassend is dat de relatieve loonkosten in België de voorbije 50 jaar rond een stabiel gemiddelde fluctuerden.
- **Vindt dat** de wet uit 1996 ter vrijwaring van de concurrentiekracht door loonnormen nog altijd haar nut bewijst.

Dat zet die bedrijven aan tot arbeidsbesparende investeringen, wat de productiviteitsgroei doet versnellen en zo het verband met de loongroei herstelt. Het omgekeerde doet zich voor als de loonkosten trager stijgen dan de productiviteit. Datzelfde verband verklaart waarom ook verschillen in loongroei tussen landen op lange termijn hoofdzakelijk door verschillen in productiviteitsgroei worden bepaald. Als de loonkosten per eenheid product (dat zijn de loonkosten gedeeld door de arbeidsproductiviteit) in een land gedurende een bepaalde periode toch sneller stijgen dan bij de belangrijkste handelspartners, trek dat uiteindelijk krachten op gang die het verband tussen loonkosten en arbeidsproductiviteit in vergelijking met

die handelspartners (de 'relatieve' loonkosten per eenheid product) weer herstellen. De observatie van Paul De Grauwe dat de relatieve loonkosten per eenheid product in België de voorbije 50 jaar ten opzichte van de EU-15 geen trendmatige evolutie volgden, maar fluctueerden rond een stabiel gemiddelde, is dus weinig verrassend. Dezeafde observatie geldt bijvoorbeeld ook voor Griekenland. Hoe relevant echter is het verband om daaruit te besluiten dat er over de laatste termijn hoofdzakelijk door verschillen in productiviteitsgroei worden bepaald. Als de loonkosten per eenheid product (dat zijn de loonkosten gedeeld door de arbeidsproductiviteit) in een land gedurende een bepaalde periode toch sneller stijgen dan bij de belangrijkste handelspartners, trek dat uiteindelijk krachten op gang die het verband tussen loonkosten en arbeidsproductiviteit in vergelijking met

van de jaren 90 fors oplopende relatieve loonkosten. Vooral de ervaring van de jaren 70 leert dat een ontsporing van de loonkosten lang kan aanhouden en dat het aanpassingsproces dan des te pijnlijker is. Dat proces ging toen gepaard met een aanzienlijke afbraak van werkgelegenheid als gevolg van zogenaamde 'perverse' productiviteitsstijgingen en hoog oplopende overheadtekorten als gevolg van 'nationale sectoren' die de sociale zekerheid. Het nooiet in 1982 uiteindelijk tot de devaluatie van de Belgische frank, gevolgd door een lange periode van door de overheid opgelegde loonmatiging. Niet toevallig kwam deze matiging er pas onder druk van de financiële markten, met zoals dat trouwens ook bij de volgende aanpassingsrondes in 1993 het geval was.

Duitsland

Hoe gaat het vandaag met de Belgische competitiviteit? Sinds 2000 zijn de relatieve loonkosten opnieuw aan het stijgen. Paul De Grauwe merkt op dat deze stijging zich hoofdzakelijk tegenover Duitsland voordoet en dus vooral een verbetering van de Duitse dan een verslechterung van de Belgische competitiviteit weerspiegelt. De professor waarschuwt elders in zijn studie zelf echter voor de 'onhubbelijke gewoonte van partiële analyses'. Duitsland heeft nu eenmaal een zeer groot gewicht als handelspartner. Daardoor leert ook de meer globale analyse tegenover de EU-15 dat de relatieve loonkosten per eenheid product in België anno 2010 weliswaar nog niet de pieknievas van eind jaren 70 en medio jaren 90 bereiken, maar toch al duidelijk hoger liggen dan het langetermijngemiddelde waar zij vroeger of laat weer naartoe moeten neigen.

België kende in de jaren 70 en in de eerste helft

delen voor een bedrag van meer dan 500 miljoen euro. Het gaat (in miljoen euro) om: Beliris (96), de dode hand (35), de dotatie Eurotop (8), de dotatie aan de stad Brussel (97), de dotatie voor Nederlandstalige schepen (33), de nationale solidariteitstussenkomsten in de personenbelasting (279).

Er kan getwist worden over 10 miljoen minder hier of 10 miljoen meer daar, maar er kan - zij het met kwaad opzet - niet getwist worden over de grote tendens, die is duidelijk.

DE NOOD

Brussel, als hoofdstad en als grootstad, is ook de katalysator van heel wat evoluties. Het meest opvallend is de demografische boom die op Brussel afkomt. Naar schatting 170.000 bijkomende inwoners tegen 2020. Anderhalve keer de stad Leuven. Tweemaal Mechelen. Tegen 2015 is er al nood aan 15.000 extra plaatsen in scholen. Dat stemt overeen met 75 bijkomende scholen. De kostprijs van één school mag op 5 miljoen euro geraamd worden. Het bestaande tram- en metronet is oververzdigd en moet die bijkomende bevolking ook nog opvangen. Brussel moet bijkomende metrolijnen graven tegen 65 miljoen euro de kilometer, of 110 miljoen naargelang de bouwmethodes. 15 kilometer kost dan al minstens 1,5 miljard tot 1,6 miljard.

Zoals elke westerse grootstad exporteert Brussel rijkdom, maar importeert het armoede. Brussel moet meer dan de Rand met onveiligheid geconfronteerd en de stad onthult weer het grootste aantal buitenlandse nieuwkomers. Brussel draagt die toenamekosten.

Maar vergis u niet. Het gaat hier niet om ontwikkelingshulp aan een noodlijdend gewest. Met 10 procent van de bevolking is Brussel goed voor en bij 20 procent van de het bruto binnenlands product. De hoofdstad creëert 700.000 jobs. Voor 55 procent wordt die ingenomen door pendelaars uit Vlaanderen en Wallonië. Brussel trekt ondernemers, investeerders en toeristen aan. Brussel is Europa's belangrijkste congressstad en ook - we zouden het bijna vergeten - Europa's hoofdstad. De hoofdstad herfinancieren is een investering in jobs en welvaart voor een hele regio, voor Vlaanderen en Wallonië en voor heel het land.

Daarmee is niet gezegd wie wel bedragen op welke rekening moet storten. Een aantal van de minderrinkkomsten is beschrijfbaar en kan door dotaties gefinancierd worden: onder meer belastingen van pendelaars en fiscale vrijstelling voor internationale instellingen. Voor andere tegemoetkomingen kan worden geopteerd voor bijkomende responsabilisering van de gewesten. Brussel financiert zich vandaag al voor 50 procent via

eigen belastingen (in vergelijking: Vlaanderen voor 20 procent en Wallonië en de Franse Gemeenschap samen voor 15,5 procent). Die responsabilisering kan Brussel gerust aan. De responsabilisering moet dan wel fair zijn en rekening houden met het stedelijk karakter en de stadsvlucht van de werkende middenklasse. Je kan Brussel niet financieel bestraffen voor de hoge werkloosheid als je het niet belooft voor de massale jobcreatie.

Maar er is nog een onderbelichte dimensie aan herfinanciering. Op een begroting van 3 miljard euro moet het Brussels Gewest vandaag al voor ongeveer 300 miljoen uitgaven doen, die strikt genomen gemeenschapsbevoegdheden zijn. Bijkomende scholen, kindercrèches, bejaardentehuizen, sportvelden en zalen moeten door de gemeenschappen worden gebouwd.

De Vlaamse en de Franstalige Gemeenschap moeten met Brussel samenwerken, overleggen en plannen om dat allemaal in de hoofdstad op elkaar af te stemmen. We zijn er de voorbije maand bijvoorbeeld in geslaagd rond de behoefte aan bijkomende scholen samen om de tafel te zitten. Het stopt trouwens niet bij de samenwerking met de gemeenschappen. Ook met de omliggende regio, die we gemakshalve Brussel-Brabant noemen, moet over investeringen en samenwerking gesproken worden. Zo is een politiek overleg over mobiliteit dat wegemeenschapsinfrastructuur en openbare vervoersmaatschappijen (MIVB, NMBS, TEC en De Lijn) in de ruime regio Brussel-Brabant samenbrengt een prioriteit. Federaal, het Vlaams Gewest en het Waals Gewest moeten daar samen met Brussel de kosten van dragen.

HOEVEEL?

Samengevat. Deze onafhankelijke studie bevestigt de rechtvaardige Brusselse eisen. Brussel vraagt een correcte financiering waarbij ook de Franstalige en Vlaamse Gemeenschap hun vermogens, investeerders en toeristen aan. Brussel is Europa's belangrijkste congressstad en ook - we zouden het bijna vergeten - Europa's hoofdstad. De hoofdstad herfinancieren is een investering in jobs en welvaart voor een hele regio, voor Vlaanderen en Wallonië en voor heel het land.

Daarmee is niet gezegd wie wel bedragen op welke rekening moet storten. Een aantal van de minderrinkkomsten is beschrijfbaar en kan door dotaties gefinancierd worden: onder meer belastingen van pendelaars en fiscale vrijstelling voor internationale instellingen. Voor andere tegemoetkomingen kan worden geopteerd voor bijkomende responsabilisering van de gewesten. Brussel financiert zich vandaag al voor 50 procent via

Of deze terugkeer naar het gemiddelde in de komende jaren spontaan tot stand zal komen door een versnelling van de loongroei in Duitsland, zoals De Grauwe suggereert, is nog maar de vraag. De recentste vooruitzichten van de Europese Commissie stellen in 2011-2012 alvast geen nooig van zogenaamde 'perverse' productiviteitsstijgingen en hoog oplopende overheadtekorten als gevolg van 'nationale sectoren' die de sociale zekerheid. Het nooiet in 1982 uiteindelijk tot de devaluatie van de Belgische frank, gevolgd door een lange periode van door de overheid opgelegde loonmatiging. Niet toevallig kwam deze matiging er pas onder druk van de financiële markten, met zoals dat trouwens ook bij de volgende aanpassingsrondes in 1993 het geval was.

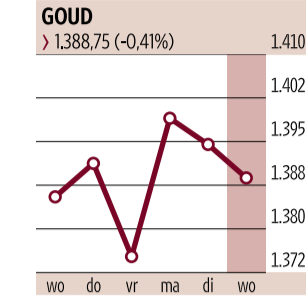
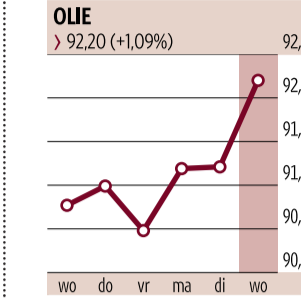
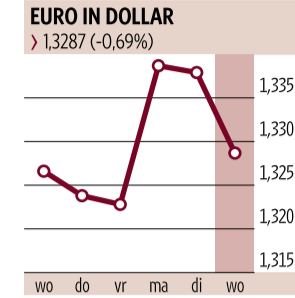
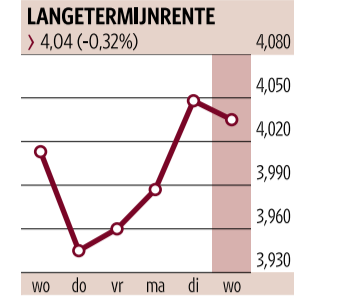
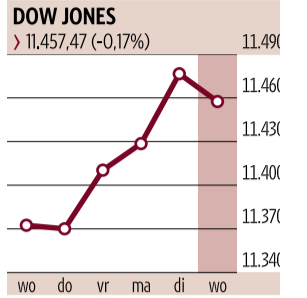
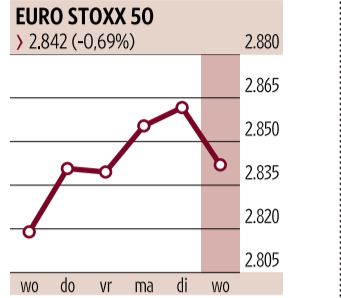
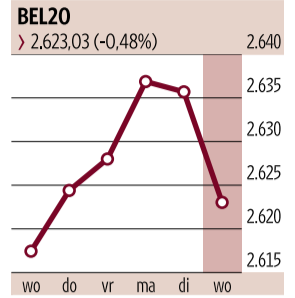
Duitsland

Hoe gaat het vandaag met de Belgische competitiviteit? Sinds 2000 zijn de relatieve loonkosten opnieuw aan het stijgen. Paul De Grauwe merkt op dat deze stijging zich hoofdzakelijk tegenover Duitsland voordoet en dus vooral een verbetering van de Duitse dan een verslechterung van de Belgische competitiviteit weerspiegelt. De professor waarschuwt elders in zijn studie zelf echter voor de 'onhubbelijke gewoonte van partiële analyses'. Duitsland heeft nu eenmaal een zeer groot gewicht als handelspartner. Daardoor leert ook de meer globale analyse tegenover de EU-15 dat de relatieve loonkosten per eenheid product in België anno 2010 weliswaar nog niet de pieknievas van eind jaren 70 en medio jaren 90 bereiken, maar toch al duidelijk hoger liggen dan het langetermijngemiddelde waar zij vroeger of laat weer naartoe moeten neigen.

(*) Paul De Grauwe (KULeuven) - 'De competitiviteit van België: een langetermijnanalyse' - Leuvense Economische Studiënten, november 2010.

Geld & Beleggen

DE TIJD | DONDERDAG 16 DECEMBER 2010

‘Overheden gaan finaal bankroet’

Marc Faber doet bijnaam van Dr. Doom alle eer aan | Ziet geen structurele oplossing in reddingsboeien centrale bankiers

PETER DE GROOTE, TERHULPEN

Het is een goed jaar geworden, zowel voor de beurzen als voor de economie. Maar volgens Marc Faber, een van de bekendste stemmen die de kredietcrisis voorspelden, kregen beleggers zich niet in slaap laten wijgen.

Faber is een professioneel buitenbeentje. De Zwitser maakte in de jaren 80 carrière bij de Amerikaanse zakenbank Drexel Burnham Lambert. Toen de bank in 1990 kapseide omdat ze zich

Kort

- De onheilspreeft blijft pessimistisch ondanks een sterk 2010.
- Hij denkt dat de centrale bankiers de pijn enkel uitstellen.
- Hij raadt aan grondstoffen en Aziatische aandelen te kopen.

Marc Faber: 'De muntie van de centrale banken is in 2014, 2015 opgebruikt.'

© EMMY ELLEBOOG

zwaar verbrand had aan rommelobligaties, stampte Faber zijn eigen adviesbureau uit de grond, Marc Faber Limited.

'Een verademing', zegt Faber, die naar eigen zeggen niets met de rommelbeleggingen van zijn voormalige werkgever te maken had. Wat Faber bij Drexel niet mocht zeggen, verkondigt hij sinds 1990 met luid stem. De Zwitser verklaarde in snel tempo wereldfaam

en nu staat hij bekend als 'Dr. Doom', een koosnaam die hij verwierf door zijn aardsdonkere GloomDoom-rapporten die hij met de regelmaat van een klok publiceert. Met de kredietcrisis kreeg Faber gelijk. Faber voorspelde dat de crisis op de huizenmarkt in de VS zou uitmonden in een veel grotere crisis. Hij kondigde bovendien aan dat de aandelen

markt in de komende jaren spontaan tot stand zal komen door een versnelling van de loongroei in Duitsland, zoals De Grauwe suggereert, is nog maar de vraag. De recentste vooruitzichten van de Europese Commissie stellen in 2011-2012 alvast geen nooig van zogenaamde 'perverse' productiviteitsstijgingen en hoog oplopende overheadtekorten als gevolg van 'nationale sectoren' die de sociale zekerheid. Het nooiet in 1982 uiteindelijk tot de devaluatie van de Belgische frank, gevolgd door een lange periode van door de overheid opgelegde loonmatiging. Niet toevallig kwam deze matiging er pas onder druk van de financiële markten, met zoals dat trouwens ook bij de volgende aanpassingsrondes in 1993 het geval was.

De observatie van Paul De Grauwe dat de relatieve loonkosten per eenheid product in België de voorbije 50 jaar ten opzichte van de EU-15 geen trendmatige evolutie volgden, maar fluctueerden rond een stabiel gemiddelde, is dus weinig verrassend. Dezeafde observatie geldt bijvoorbeeld ook voor Griekenland. Hoe relevant echter is het verband om daaruit te besluiten dat er over de laatste termijn hoofdzakelijk door verschillen in productiviteitsgroei worden bepaald. Als de loonkosten per eenheid product (dat zijn de loonkosten gedeeld door de arbeidsproductiviteit) in een land gedurende een bepaalde periode toch sneller stijgen dan bij de belangrijkste handelspartners, trek dat uiteindelijk krachten op gang die het verband tussen loonkosten en arbeidsproductiviteit in vergelijking met

Of deze terugkeer naar het gemiddelde in de komende jaren spontaan tot stand zal komen door een versnelling van de loongroei in Duitsland, zoals De Grauwe suggereert, is nog maar de vraag. De recentste vooruitzichten van de Europese Commissie stellen in 2011-2012 alvast geen nooig van zogenaamde 'perverse' productiviteitsstijgingen en hoog oplopende overheadtekorten als gevolg van 'nationale sectoren' die de sociale zekerheid. Het nooiet in 1982 uiteindelijk tot de devaluatie van de Belgische frank, gevolgd door een lange periode van door de overheid opgelegde loonmatiging. Niet toevallig kwam deze matiging er pas onder druk van de financiële markten, met zoals dat trouwens ook bij de volgende aanpassingsrondes in 1993 het geval was.

De observatie van Paul De Grauwe dat de relatieve loonkosten per eenheid product in België de voorbije 50 jaar ten opzichte van de EU-15 geen trendmatige evolutie volgden, maar fluctueerden rond een stabiel gemiddelde, is dus weinig verrassend. Dezeafde observatie geldt bijvoorbeeld ook voor Griekenland. Hoe relevant echter is het verband om daaruit te besluiten dat er over de laatste termijn hoofdzakelijk door verschillen in productiviteitsgroei worden bepaald. Als de loonkosten per eenheid product (dat zijn de loonkosten gedeeld door de arbeidsproductiviteit) in een land gedurende een bepaalde periode toch sneller stijgen dan bij de belangrijkste handelspartners, trek dat uiteindelijk krachten op gang die het verband tussen loonkosten en arbeidsproductiviteit in vergelijking met

Of deze terugkeer naar het gemiddelde in de komende jaren spontaan tot stand zal komen door een versnelling van de loongroei in Duitsland, zoals De Grauwe suggereert, is nog maar de vraag. De recentste vooruitzichten van de Europese Commissie stellen in 2011-2012 alvast geen nooig van zogenaamde 'perverse' productiviteitsstijgingen en hoog oplopende overheadtekorten als gevolg van 'nationale sectoren' die de sociale zekerheid. Het nooiet in 1982 uiteindelijk tot de devaluatie van de Belgische frank, gevolgd door een lange periode van door de overheid opgelegde loonmatiging. Niet toevallig kwam deze matiging er pas onder druk van de financiële markten, met zoals dat trouwens ook bij de volgende aanpassingsrondes in 1993 het geval was.

De observatie van Paul De Grauwe dat de relatieve loonkosten per eenheid product in België de voorbije 50 jaar ten opzichte van de EU-15 geen trendmatige evolutie volgden, maar fluctueerden rond een stabiel gemiddelde, is dus weinig verrassend. Dezeafde observatie geldt bijvoorbeeld ook voor Griekenland. Hoe relevant echter is het verband om daaruit te besluiten dat er over de laatste termijn hoofdzakelijk door verschillen in productiviteitsgroei worden bepaald. Als de loonkosten per eenheid product (dat zijn de loonkosten gedeeld door de arbeidsproductiviteit) in een land gedurende een bepaalde periode toch sneller stijgen dan bij de belangrijkste handelspartners, trek dat uiteindelijk krachten op gang die het verband tussen loonkosten en arbeidsproductiviteit in vergelijking met

Of deze terugkeer naar het gemiddelde in de komende jaren spontaan tot stand zal komen door een versnelling van de loongroei in Duitsland, zoals De Grauwe suggereert, is nog maar de vraag. De recentste vooruitzichten van de Europese Commissie stellen in 2011-2012 alvast geen nooig van zogenaamde 'perverse' productiviteitsstijgingen en hoog oplopende overheadtekorten als gevolg van 'nationale sectoren' die de sociale zekerheid. Het nooiet in 1982 uiteindelijk tot de devaluatie van de Belgische frank, gevolgd door een lange periode van door de overheid opgelegde loonmatiging. Niet toevallig kwam deze matiging er pas onder druk van de financiële markten, met zoals dat trouwens ook bij de volgende aanpassingsrondes in 1993 het geval was.

De observatie van Paul De Grauwe dat de relatieve loonkosten per eenheid product in België de voorbije 50 jaar ten opzichte van de EU-15 geen trendmatige evolutie volgden, maar fluctueerden rond een stabiel gemiddelde, is dus weinig verrassend. Dezeafde observatie geldt bijvoorbeeld ook voor Griekenland. Hoe relevant echter is het verband om daaruit te besluiten dat er over de laatste termijn hoofdzakelijk door verschillen in productiviteitsgroei worden bepaald. Als de loonkosten per eenheid product (dat zijn de loonkosten gedeeld door de arbeidsproductiviteit) in een land gedurende een bepaalde periode toch sneller stijgen dan bij de belangrijkste handelspartners, trek dat uiteindelijk krachten op gang die het verband tussen loonkosten en arbeidsproductiviteit in vergelijking met

Of deze terugkeer naar het gemiddelde in de komende jaren spontaan tot stand zal komen door een versnelling van de loongroei in Duitsland, zoals De Grauwe suggereert, is nog maar de vraag. De recentste vooruitzichten van de Europese Commissie stellen in 2011-2012 alvast geen nooig van zogenaamde 'perverse' productiviteitsstijgingen en hoog oplopende overheadtekorten als gevolg van 'nationale sectoren' die de sociale zekerheid. Het nooiet in 1982 uiteindelijk tot de devaluatie van de Belgische frank, gevolgd door een lange periode van door de overheid opgelegde loonmatiging. Niet toevallig kwam deze matiging er pas onder druk van de financiële markten, met zoals dat trouwens ook bij de volgende aanpassingsrondes in 1993 het geval was.

De observatie van Paul De Grauwe dat de relatieve loonkosten per eenheid product in België de voorbije 50 jaar ten opzichte van de EU-15 geen trendmatige evolutie volgden, maar fluctueerden rond een stabiel gemiddelde, is dus weinig verrassend. Dezeafde observatie geldt bijvoorbeeld ook voor Griekenland. Hoe relevant echter is het verband om daaruit te besluiten dat er over de laatste termijn hoofdzakelijk door verschillen in productiviteitsgroei worden bepaald. Als de loonkosten per eenheid product (dat zijn de loonkosten gedeeld door de arbeidsproductiviteit) in een land gedurende een bepaalde periode toch sneller stijgen dan bij de belangrijkste handelspartners, trek dat uiteindelijk krachten op gang die het verband tussen loonkosten en arbeidsproductiviteit in vergelijking met

Of deze terugkeer naar het gemiddelde in de komende jaren spontaan tot stand zal komen door een versnelling van de loongroei in Duitsland, zoals De Grauwe suggereert, is nog maar de vraag. De recentste vooruitzichten van de Europese Commissie stellen in 2011-2012 alvast geen nooig van zogenaamde 'perverse' productiviteitsstijgingen en hoog oplopende overheadtekorten als gevolg van 'nationale sectoren' die de sociale zekerheid. Het nooiet in 1982 uiteindelijk tot de devaluatie van de Belgische frank, gevolgd door een lange periode van door de overheid opgelegde loonmatiging. Niet toevallig kwam deze matiging er pas onder druk van de financiële markten, met zoals dat trouwens ook bij de volgende aanpassingsrondes in 1993 het geval was.

De observatie van Paul De Grauwe dat de relatieve loonkosten per eenheid product in België de voorbije 50 jaar ten opzichte van de EU-15 geen trendmatige evolutie volgden, maar fluctueerden rond een stabiel gemiddelde, is dus weinig verrassend. Dezeafde observatie geldt bijvoorbeeld ook voor Griekenland. Hoe relevant echter is het verband om daaruit te besluiten dat er over de laatste termijn hoofdzakelijk door verschillen in productiviteitsgroei worden bepaald. Als de loonkosten per eenheid product (dat zijn de loonkosten gedeeld door de arbeidsproductiviteit) in een land gedurende een bepaalde periode toch sneller stijgen dan bij de belangrijkste handelspartners, trek dat uiteindelijk krachten op gang die het verband tussen loonkosten en arbeidsproductiviteit in vergelijking met

Of deze terugkeer naar het gemiddelde in de komende jaren spontaan tot stand zal komen door een versnelling van de loongroei in Duitsland, zoals De Grauwe suggereert, is nog maar de vraag. De recentste vooruitzichten van de Europese Commissie stellen in 2011-2012 alvast geen nooig van zogenaamde 'perverse' productiviteitsstijgingen en hoog oplopende overheadtekorten als gevolg van 'nationale sectoren' die de sociale zekerheid. Het nooiet in 1982 uiteindelijk tot de devaluatie van de Belgische frank, gevolgd door een lange periode van door de overheid opgelegde loonmatiging. Niet toevallig kwam deze matiging er pas onder druk van de financiële markten, met zoals dat trouwens ook bij de volgende aanpassingsrondes in 1993 het geval was.

De observatie van Paul De Grauwe dat de relatieve loonkosten per eenheid product in België de voorbije 50 jaar ten opzichte van de EU-15 geen trendmatige evolutie volgden, maar fluctueerden rond een stabiel gemiddelde, is dus weinig verrassend. Dezeafde observatie geldt bijvoorbeeld ook voor Griekenland. Hoe relevant echter is het verband om daaruit te besluiten dat er over de laatste termijn hoofdzakelijk door verschillen in productiviteitsgroei worden bepaald. Als de loonkosten per eenheid product (dat zijn de loonkosten gedeeld door de arbeidsproductiviteit) in een land gedurende een bepaalde periode toch sneller stijgen dan bij de belangrijkste handelspartners, trek dat uiteindelijk krachten op gang die het verband tussen loonkosten en arbeidsproductiviteit in vergelijking met

Of deze terugkeer naar het gemiddelde in de komende jaren spontaan tot stand zal komen door een versnelling van de loongroei in Duitsland, zoals De Grauwe suggereert, is nog maar de vraag. De recentste vooruitzichten van de Europese Commissie stellen in 2011-2012 alvast geen nooig van zogenaamde 'perverse' productiviteitsstijgingen en hoog oplopende overheadtekorten als gevolg van 'nationale sectoren' die de sociale zekerheid. Het nooiet in 1982 uiteindelijk tot de devaluatie van de Belgische frank, gevolgd door een lange periode van door de overheid opgelegde loonmatiging. Niet toevallig kwam deze matiging er pas onder druk van de financiële markten, met zoals dat trouwens ook bij de volgende aanpassingsrondes in 1993 het geval was.

De observatie van Paul De Grauwe dat de relatieve loonkosten per eenheid product in België de voorbije 50 jaar ten opzichte van de EU-15 geen trendmatige evolutie volgden, maar fluctueerden rond een stabiel gemiddelde, is dus weinig verrassend. Dezeafde observatie geldt bijvoorbeeld ook voor Griekenland. Hoe relevant echter is het verband om daaruit te besluiten dat er over de laatste termijn hoofdzakelijk door verschillen in productiviteitsgroei worden bepaald. Als de loonkosten per eenheid product (dat zijn de loonkosten gedeeld door de arbeidsproductiviteit) in een land gedurende een bepaalde periode toch sneller stijgen dan bij de belangrijkste handelspartners, trek dat uiteindelijk krachten op gang die het verband tussen loonkosten en arbeidsproductiviteit in vergelijking met

Of deze terugkeer naar het gemiddelde in de komende jaren spontaan tot stand zal komen door een versnelling van de loongroei in Duitsland, zoals De Grauwe suggereert, is nog maar de vraag. De recentste vooruitzichten van de Europese Commissie stellen in 2011-2012 alvast geen nooig van zogenaamde 'perverse' productiviteitsstijgingen en hoog oplopende overheadtekorten als gevolg van 'nationale sectoren' die de sociale zekerheid. Het nooiet in 1982 uiteindelijk tot de devaluatie van de Belgische frank, gevolgd door een lange periode van door de overheid opgelegde loonmatiging. Niet toevallig kwam deze matiging er pas onder druk van de financiële markten, met zoals dat trouwens ook bij de volgende aanpassingsrondes in 1993 het geval was.

De observatie van Paul De Grauwe dat de relatieve loonkosten per eenheid product in België de voorbije 50 jaar ten opzichte van de EU-15 geen trendmatige evolutie volgden, maar fluctueerden rond een stabiel gemiddelde, is dus weinig verrassend. Dezeafde observatie geldt bijvoorbeeld ook voor Griekenland. Hoe relevant echter is het verband om daaruit te besluiten dat er over de laatste termijn hoofdzakelijk door verschillen in productiviteitsgroei worden bepaald. Als de loonkosten per eenheid product (dat zijn de loonkosten gedeeld door de arbeidsproductiviteit) in een land gedurende een bepaalde periode toch sneller stijgen dan bij de belangrijkste handelspartners, trek dat uiteindelijk krachten op gang die het verband tussen loonkosten en arbeidsproductiviteit in vergelijking met

Of deze terugkeer naar het gemiddelde in de komende jaren spontaan tot stand zal komen door een versnelling van de loongroei in Duitsland, zoals De Grauwe suggereert, is nog maar de vraag. De recentste vooruitzichten van de Europese Commissie stellen in 2011-2012 alvast geen nooig van zogenaamde 'perverse' productiviteitsstijgingen en hoog oplopende overheadtekorten als gevolg van 'nationale sectoren' die de sociale zekerheid. Het nooiet in 1982 uiteindelijk tot de devaluatie van de Belgische frank, gevolgd door een lange periode van door de overheid opgelegde loonmatiging. Niet toevallig kwam deze matiging er pas onder druk van de financiële markten, met zoals dat trouwens ook bij de volgende aanpassingsrondes in 1993 het geval was.

De observatie van Paul De Grauwe dat de relatieve loonkosten per eenheid product in België de voorbije 50 jaar ten opzichte van de EU-15 geen trendmatige evolutie volgden, maar fluctueerden rond een stabiel gemiddelde, is dus weinig verrassend. Dezeafde observatie geldt bijvoorbeeld ook voor Griekenland. Hoe relevant echter is het verband om daaruit te besluiten dat er over de laatste termijn hoofdzakelijk door verschillen in productiviteitsgroei worden bepaald. Als de loonkosten per eenheid product (dat zijn de loonkosten gedeeld door de arbeidsproductiviteit) in een land gedurende een bepaalde periode toch sneller stijgen dan bij de belangrijkste handelspartners, trek dat uiteindelijk krachten op gang die het verband tussen loonkosten en arbeidsproductiviteit in vergelijking met

Of deze terugkeer naar het gemiddelde in de komende jaren spontaan tot stand zal komen door een versnelling van de loongroei in Duitsland, zoals De Grauwe suggereert, is nog maar de vraag. De recentste vooruitzichten van de Europese Commissie stellen in 2011-2012 alvast geen nooig van zogenaamde 'perverse' productiviteitsstijgingen en hoog oplopende overheadtekorten als gevolg van 'nationale sectoren' die de sociale zekerheid. Het nooiet in 1982 uiteindelijk tot de devaluatie van de Belgische frank, gevolgd door een lange periode van door de overheid opgelegde loonmatiging. Niet toevallig kwam deze matiging er pas onder druk van de financiële markten, met zoals dat trouwens ook bij de volgende aanpassingsrondes in 1993 het geval was.

De observatie van Paul De Grauwe dat de relatieve loonkosten per eenheid product in België de voorbije 50 jaar ten opzichte van de EU-15 geen trendmatige evolutie volgden, maar fluctueerden rond een stabiel gemiddelde, is dus weinig verrassend. Dezeafde observatie geldt bijvoorbeeld ook voor Griekenland. Hoe relevant echter is het verband om daaruit te besluiten dat er over de laatste termijn hoofdzakelijk door verschillen in productiviteitsgroei worden bepaald. Als de loonkosten per eenheid product (dat zijn de loonkosten gedeeld door de arbeidsproductiviteit) in een land gedurende een bepaalde periode toch sneller stijgen dan bij de belangrijkste handelspartners, trek dat uiteindelijk krachten op gang die het verband tussen loonkosten en arbeidsproductiviteit in vergelijking met

Of deze terugkeer naar het gemiddelde in de komende jaren spontaan tot stand zal komen door een versnelling van de loongroei in Duitsland, zoals De Grauwe suggereert, is nog maar de vraag. De recentste vooruitzichten van de Europese Commissie stellen in 2011-2012 alvast geen nooig van zogenaamde 'perverse' productiviteitsstijgingen en hoog oplopende overheadtekorten als gevolg van 'nationale sectoren' die de sociale zekerheid. Het nooiet in 1982 uiteindelijk tot de devaluatie van de Belgische frank, gevolgd door een lange periode van door de overheid opgelegde loonmatiging. Niet toevallig kwam deze matiging er pas onder druk van de financiële markten, met zoals dat trouwens ook bij de volgende aanpassingsrondes in 1993 het geval was.

De observatie van Paul De Grauwe dat de relatieve loonkosten per eenheid product in België de voorbije 50 jaar ten opzichte van de EU-15 geen trendmatige evolutie volgden, maar fluctueerden rond een stabiel gemiddelde, is dus weinig verrassend. Dezeafde observatie geldt bijvoorbeeld ook voor Griekenland. Hoe relevant echter is het verband om daaruit te besluiten dat er over de laatste termijn hoofdzakelijk door verschillen in productiviteitsgroei worden bepaald. Als de loonkosten per eenheid product (dat zijn de loonkosten gedeeld door de arbeidsproductiviteit) in een land gedurende een bepaalde periode toch sneller stijgen dan bij de belangrijkste handelspartners, trek dat uiteindelijk krachten op gang die het verband tussen loonkosten en arbeidsproductiviteit in vergelijking met

Of deze terugkeer naar het gemiddelde in de komende jaren spontaan tot stand zal komen door een versnelling van de loongroei in Duitsland, zoals De Grauwe suggereert, is nog maar de vraag. De recentste vooruitzichten van de Europese Commissie stellen in 2011-2012 alvast geen nooig van zogenaamde 'perverse' productiviteitsstijgingen en hoog oplopende overheadtekorten als gevolg van 'nationale sectoren' die de sociale zekerheid. Het nooiet in 1982 uiteindelijk tot de devaluatie van de Belgische frank, gevolgd door een lange periode van door de overheid opgelegde loonmatiging. Niet toevallig kwam deze matiging er pas onder druk van de financiële markten, met zoals dat trouwens ook bij de volgende aanpassingsrondes in 1993 het geval was.